

Inzake het delicate probleem van de rapportage in het kader van de controle en het toezicht, stelt hij dat de hulpverlening aan de veroordeelde en de dienstverlening aan justitie geen onverenigbare tegenpolen zijn, maar dat het spanningsveld inherent is aan het reclasseringswerk waartussen in de praktijk een aanvaardbaar evenwicht moet worden gevonden. Daarbij moet niet alleen de reclassering een evenwicht vinden tussen hulpverlening en controle; ook de justitiële autoriteiten zullen zich in de samenwerking met de reclassering bewust moeten zijn van dit spanningsveld. De auteur stelt daarbij dat, om te voorkomen dat het toezicht wordt gefrustreerd doordat derden weigeren informatie te verstrekken, zou kunnen worden overwogen een inlichtingen- en inzageplicht in het wetboek op te nemen...

Kortom, het werk van Mr. BLEICHRODT bevat heel wat ideeën die de discussie over de voorwaardelijke modaliteiten van de strafrechtelijke sancties stofferen en stimuleren; waarbij hij zelf duidelijke standpunten inneemt. Voor wie het Nederlands strafstelsel echter niet zo goed kent, maakt de opbouw van het werk en meer bepaald het door elkaar lopen van wat specifiek is voor de Nederlandse situatie en de meer algemene beschouwingen, de lectuur van het boek niet bepaald gemakkelijk. Maar aangenomen mag worden dat het prioritaire doelpubliek wel degelijk onze Noorderburen zijn...

Freddy PIETERS
Brussel, 15 mei 1997

VAN EECKE, P., *Criminaliteit in Cyberspace, Misdrijven, hun opsporing en vervolging op de informatiesnelweg*, Gent, Mys & Breesch, 1997, 121 p.

Is er wat aan de hand als de Minister van Justitie het voorwoord schrijft bij een monografie? Ergens wel toch. Minister Stefaan DE CLERCK was zonder enige twijfel de geschiedenis ingegaan als de pionier van de cyberregulering, ware er niet de bruukse agendawijziging. In zijn voorwoord bij *Criminaliteit in Cyberspace* schetst hij enkele juridische uitdagingen van de informatiemaatschappij en koppelt daaraan uitspraken over zijn toekomstig beleid terzake. Het onderzoeksrapport van Patrick VAN EECKE dat mede dit beleid wetenschappelijk voorbereidt, was al enige tijd beschikbaar, maar krijgt door deze uitgave een betere verdeling. Na een korte terminologische bewegwijzering, volgt een luik materieel strafrecht en een luik formeel strafrecht. Eerstgenoemd luik gaat nader in op de delictuele handelingen die via het Internet gesteld kunnen worden. Bedoeld worden ondermeer illegale pornografieverspreiding, racisme, aanranding van de eer en goede naam, aanzetten tot crimineel gedrag, etc. Onder elke gekende laakbare Internethandeling, plakt de auteur de relevante (bestaande) strafbepalingen en onderzoekt of deze bij de toepassing op de Internetomgeving enige problemen oproepen. Meestal is dit niet het geval. Opvallend is de wijze waarop de auteur van het Internetfenomeen gebruik maakt om de omzetting te bepleiten in het interne recht van internationale aanbevelingen tot strafbaarstelling van ondermeer hacking en telematicamanipulatie (Hierover uitvoerig: GUTWIRTH, S., *Waarheidsaanspraken in recht en wetenschap (met bijzondere illustraties*

uit *het informaticarecht*), Antwerpen, Maklu, 1993, 727-772). Tevens gaat de aandacht uit naar de nieuwe bepalingen inzake pornografie die sedert 1995 het strafwetboek 'verrijken' (kritisch hierover: P. DE HERT en K. BODARD, 'Internetmisdaad een uitdaging? Situering van de problematiek aan de hand van (kinder)pornografie', *A.J.T.*, 1996-97, dossier nr. 7, 97-124).

Het luik 'Internet en strafprocedure' is korter, maar geeft desondanks een uitstekend overzicht van de nationale en internationale initiatieven om de opsporing, vervolging en berechting van Internetmisdaad te effectueren.

Patrick VAN EECKE heeft een vlot leesbaar boek geschreven dat de rechtspracticus niet in de steek laat. Wetenschappelijk gaat de auteur vooral voluit in de hoofdstukken over de encryptie en de strafrechtelijke aansprakelijkheid. De mix van algemene toegankelijkheid en beperkte rechtsvergelijking, kan in de toekomst plaatsmaken voor verdere uitdieping.

Paul DE HERT

T. PETERS & J. VANACKER (Eds.), *Van oriëntatienota naar penaal beleid?*, De deelredactie Panopticon 'Strafuitvoering en Justitiële Hulpverlening' in samenwerking met de Onderzoeksgroep Penologie en Victimologie, Doc. 1997.1, K.U.L., Afdeling Strafrecht, Strafvordering en Criminologie, 1997.

De roep om een penaal beleid is niet nieuw. Reeds lang wordt door actoren op het werkveld en erbuiten gepleit voor een langere termijnvisie die niet enkel inspeelt op crisissituaties, en die rekening houdt met de resultaten van wetenschappelijk onderzoek. De Oriëntatienota van de Minister van Justitie DE CLERCK die uitnodigt tot een debat over straf en strafuitvoering kan dan ook rekenen op een warm onthaal. Aan deze uitnodiging werd gevolg gegeven door de organisatie van een studiedag (12/10/96) en een debatdag (21/10/96) over dit onderwerp. Het congresboek 'Van Oriëntatienota naar penaal beleid?' is de resultante van deze tweedaagse.¹

Een congresboek blijft als geheel misschien wat fragmentarisch en gezien alle bijdragen hetzelfde document tot onderwerp hebben, zijn overlappingsen niet te vermijden. Anderzijds is er het voordeel dat veel verschillende aspecten aan bod kunnen komen. Dit is zeker ook het geval met deze teksten waarin zowel academici als praktijkmensen uit de verschillende geledingen van de strafuitvoering hun visie weergeven. Naast algemene en theoretische beschouwingen vinden we talrijke concrete voorstellen terug, die het congresboek tot een interessant werkinstrument maken voor de verdere uitbouw van een penaal beleid.

De verscheidenheid van deze bijdragen (16 in totaal) maakt het onmogelijk om elk onderdeel apart te behandelen. We zullen ons in de volgende bespreking dan ook beperken tot de voornaamste hoofdlijnen die in verschillende teksten aan bod kwa-

---

1. De tekst van de Oriëntatienota werd integraal opgenomen in het congresboek, voor een algemene bespreking van de krachtlijnen verwijzen we echter naar FATIK (nrs. 70-71 & 72-73) en naar de bijdragen van F. PIETERS en K. KLOECK in het congresboek.